

Sygn. akt *III Ns 1860/15*

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, III Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: sędzia SR Aleksandra Smołkowicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Kałuzińska

po rozpoznaniu 7 września 2016 roku w Ł.

na rozprawie

sprawy z wniosku **W. M.**

z udziałem **S. P., W. P., M. B., A. P., M. F. i I. F.**

o stwierdzenie nabycia spadku po **C. P.**

postanawia :

1. stwierdzić, iż spadek po C. P., nazwisko rodowe K., córce J. i Z., zmarłej (...) roku, w Ł., ostatnio stale zamieszkałej w Ł., na podstawie ustawy nabyli: mąż K. P. w 1/4 (jednej czwartej części) oraz dzieci: S. P., W. P., A. P., M. B., nazwisko rodowe P., M. F., nazwisko rodowe P. i I. F., nazwisko rodowe P. po 3/24 (trzy dwudzieste czwarte) części każde z nich;
2. ustalić, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Uzasadnienie punktu 2 postanowienia z 7 września 2016 roku

We wniosku z 9 listopada W. M. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po C. P., wskazując jako spadkobierców ustawowych troje jej dzieci : S. P., W. P. i M. B.. Wnioskodawca wskazując na sprzeczność interesów wnioskodawcy i uczestników (przysługuje mu wierzytelność względem spadkodawczyni) wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania w wysokości łącznie 108 zł /koszty aktów stanu cywilnego i koszt informacji z bazy PESEL/ (wniosek – k. 2).

Na rozprawie 12 lutego 2016 roku stanął się uczestnik W. P., który wniósł o oddalenie wniosku. Na podstawie zapewnienia spadkowego złożonego przez W. P. Sąd ustalił kolejne osoby będące spadkobiercami C. M. F., A. P. i M. B. (protokół rozprawy – k. 25).

Na rozprawie 7 września 2016 roku uczestniczki: M. F., A. P. i M. B. wniosły o oddalenie wniosku (protokół rozprawy – k. 41).

W tym samym dniu Sąd orzekł nabycie spadku po C. P. i ustalił, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (postanowienie – k. 43).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zasadą orzekania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym jest art. 520 § 1 kpc, zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Zastosowanie tej zasady oznacza w praktyce, że ten uczestnik, który poniósł koszty sądowe lub koszty zastępstwa procesowego, nie uzyska zwrotu wydanych

kwot od innego uczestnika, ale i nie jest obowiązany do zwracania kosztów poniesionych przez innego uczestnika. Regulacja ta jest konsekwencją przyjęcia przez ustawodawcę, że co do zasady z uwagi na istotę postępowania nieprocesowego (określanego też niekiedy tradycyjnie jako niesporne) uczestnicy postępowania są w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem, a zapadłe orzeczenie sądu udziela ochrony prawnej każdemu uczestnikowi.

Zasada powyższa nie jest bezwzględna; jeżeliby bowiem uczestnicy albo w różnym stopniu byli zainteresowani wynikiem postępowania, albo interesy ich byłyby sprzeczne, sąd może orzec na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 520 § 2) lub na zasadzie zawinienia (art. 520 § 3). Zastosowanie tej zasady skutkuje przejściem do ogólnej zasady zwrotu kosztów postępowania, jak w procesie, określonej w przepisie art. 98 § 1 kpc, co w praktyce oznacza, że jeden lub niektórzy uczestnicy mogą zostać obciążeni całością lub częścią kosztów postępowania, w tym także obowiązkiem zwrotu kosztów poniesionych przez innego uczestnika.

Stąd w realiach niniejszej sprawy tak ważne jest ustalenie zasady orzekania co do kosztów, zwłaszcza w kontekście wniosku wnioskodawcy o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Ustawa nie precyzuje kryteriów „różnego stopnia zainteresowania wynikiem postępowania” ani „sprzeczności interesów”, jakich zaistnienie uzasadnia odejście od zasady, każdorazowo pozostawiając je ocenie Sądu orzekającego w realiach konkretnej sprawy. Należy przy tym podkreślić, że nie chodzi tu o sprzeczność interesów stron (uczestników postępowania) wzajemnie wobec siebie, lecz względem przedmiotu sprawy (por. w tym względzie zachowujące aktualność Orzeczenie SN z dnia 3 grudnia 1959 roku, sygn. II CR 859/86, opubl. w OSNCK z 1961 roku, nr 2, poz. 45).

Wnioskodawca wykazywał, że uczestnicy są jego dłużnikami osobistymi. Jednakże z samego tego faktu nie można wprost wywodzić domniemania sprzeczności interesów. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie, wbrew przeciwnemu stanowisku wnioskodawcy, nie można zasadnie twierdzić o istnieniu sprzeczności interesów pomiędzy wnioskodawcą a uczestnikami. Uczestnik W. P. nie wnosił o oddalenie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, a pozostali uczestnicy co prawda wnieśli o oddalenie wniosku, ale nie podejmowali poza tym żadnych czynności, które zmierzałyby do zwalczania wniosku. Co więcej na skutek złożonego przez W. P. zapewnienia spadkowego Sąd ustalił prawidłowy krąg spadkobierców, a na skutek podanych przez niego informacji – adresy dwóch uczestniczek. Aktywny udział uczestnika w postępowaniu pozwolił na znaczne przyspieszenie postępowania i oszczędził koszty postępowania (brak konieczności ustanowienia kuratora dla osób nieznanych z miejsca pobytu i wydania ogłoszeń sądowych w celu poszukiwania spadkobierców). Tym samym brak jest podstaw do odstąpienia przy orzekaniu o kosztach pod zasady wyrażonej w art. 520 § 1 kpc.

Mając powyższe na względzie, Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji postanowienia z 7 września 2016 roku.